

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania
przestrzennego przy ul. Polnej w Łąncucie

Opracowanie:

mgr inż. Rafał Odachowski

WROCŁAW 2021

Spis treści

1. Wprowadzenie	3
1.1. Podstawa prawna, cel i zakres opracowania	3
1.2. Metody pracy	3
1.3. Informacje o zawartości, głównych celach projektu MPZP	4
1.4. Informacje zawarte w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla innych dokumentów powiązanych z projektem MPZP	4
2. Ocena stanu i funkcjonowania środowiska oraz tendencje zmian przy braku realizacji MPZP.....	5
2.1 Charakterystyka środowiska.....	5
2.2 Stan oraz tendencje przeobrażeń środowiska	9
2.3. Ekofizjograficzne uwarunkowania zagospodarowania obszaru opracowania	12
2.4. Tendencje zmian w środowisku w przypadku braku realizacji projektu omawianego dokumentu.....	13
3. Analiza ustaleń projektu planu miejscowego i ocena zgodności z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi.....	13
3.1. Ocena ustaleń w zakresie rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych i ochrony środowiska.....	13
3.2. Ustalenia dotyczące rozwoju systemów infrastruktury technicznej.....	14
3.3. Ustalenia dotyczące rozwoju energetyki odnawialnej.....	15
3.4. Ocena zgodności z istniejącymi uwarunkowaniami ekofizjograficznymi	15
4. Przewidywany wpływ realizacji ustaleń projektu planu na środowisko	16
4.1. Wpływ realizacji ustaleń projektu planu na poszczególne elementy środowiska	16
4.2. Oddziaływanie planu miejscowego poza obszarem opracowania	19
4.3. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko	19
4.4. Oddziaływanie na formy ochrony przyrody	19
4.5. Kompleksowa ocena skutków wpływu ustaleń planu na środowisko	19
5. Metody analizy realizacji postanowień projektu MPZP.....	20
6. Przedstawienie rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko.....	20
7. Przedstawienie rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie omawianego dokumentu	21
8. Informacje o celach ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym oraz powiązania z innymi dokumentami	21
9. Streszczenie.....	22
10. Spis literatury	22

1. Wprowadzenie

1.1. Podstawa prawna, cel i zakres opracowania

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wynika z art. 46 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, która jednocześnie ustala zakres merytoryczny opracowania. Zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym prognozę oddziaływania na środowisko sporządza organ opracowujący projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (w skrócie MPZP). Integralną częścią prognozy jest załącznik graficzny obejmujący granicami teren planu miejscowego.

Celem sporządzenia prognozy jest ocena skutków, jakie mogą wynikać z projektowanego przeznaczenia terenów oraz realizacji ustaleń projektu planu na środowisko, a w szczególności na różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne oraz zabytki, z uwzględnieniem wzajemnych powiązań między tymi elementami.

W opracowaniu przedstawiono analizę stanu i funkcjonowania środowiska, jego zasobów oraz uwarunkowań przyrodniczych. Prognoza ocenia rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne i inne ustalenia zawarte w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego pod kątem zgodności z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi, zgodności z przepisami prawa dotyczącymi ochrony środowiska oraz ochrony różnorodności biologicznej. Prognoza identyfikuje przewidywane zagrożenia dla środowiska, które mogą powstać na terenach znajdujących się w zasięgu oddziaływania wynikającego z realizacji ustaleń MPZP.

1.2. Metody pracy

W trakcie przygotowania niniejszego opracowania rozpoznano walory i zasoby przyrodnicze, stan zagospodarowania, walory krajobrazowe, stan środowiska i istniejące zagrożenia oraz uciążliwości dla środowiska i zdrowia człowieka. Zastosowana w prognozie metoda polega na porównaniu aktualnego funkcjonowania obszaru z funkcjonowaniem przewidywanym jako skutek realizacji ustaleń planu.

Realizacja ustaleń zawartych w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego spowoduje zróżnicowane zmiany w środowisku. Ich charakter, intensywność oraz zasięg uzależniony będzie od faktycznego sposobu zagospodarowania terenu oraz stopnia realizacji zapisów zawartych w projekcie planu miejscowego.

Prognoza odnosi się do planowanych zmian projektu planu miejscowego.

Ocenę następstw realizacji ustaleń planu dokonano z podziałem ze względu na wpływ na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego i antropogenicznego (w tym na zdrowie ludzi) znajdującego się w obrębie granic omawianego obszaru, uwzględniając wzajemne zależności między nimi. Wpływ na środowisko skutków realizacji planu różnicuje się w zależności od:

- bezpośrednio oddziaływania – bezpośrednio, pośrednie, wtórne, skumulowane;
- okresu trwania oddziaływania – długoterminowe, średnioterminowe, krótkoterminowe;
- częstotliwości oddziaływania – stałe, chwilowe;
- charakteru zmian – pozytywne, negatywne, bez znaczenia;
- zasięgu oddziaływania – miejscowe, lokalne, ponadlokalne, regionalne, ponadregionalne;
- trwałości przekształceń – nieodwracalne, częściowo odwracalne, odwracalne, możliwe do rewaloryzacji;
- intensywności przekształceń - nieistotne, nieznaczne, zauważalne, duże, zupełne.

Oddziaływanie na poszczególne komponenty środowiska zgodnie z przyjętymi założeniami przedstawiono również w formie tabelarycznej.

1.3. Informacje o zawartości, głównych celach projektu MPZP

Zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego ma na celu ustalenie przeznaczenia terenu, rozmieszczenie inwestycji celu publicznego oraz określenie sposobów zagospodarowania i warunków zabudowy terenu. Ustalenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zawarto w projekcie tekstu uchwały oraz na projekcie rysunku planu.

Przedmiotem planu jest przeznaczenie omawianego obszaru pod tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz usług. Stwarza się warunki właściwego wyposażenia terenu w systemy infrastruktury technicznej i drogowej. Definiuje się ustalenia w zakresie ochrony środowiska.

Podstawowym dokumentem, do którego nawiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego jest „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Łańcut”. Projekt planu miejscowego zgodny jest z kierunkami polityki przestrzennej nakreślonej w tym dokumencie. W studium obszar planu wskazany jest do rozwoju funkcji aktywności gospodarczej.

1.4. Informacje zawarte w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla innych dokumentów powiązanych z projektem MPZP

Zgodnie z art. 52 ust 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, w prognozie oddziaływania na środowisko uwzględnia się informacje zawarte w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla innych, przyjętych już, dokumentów powiązanych z projektem dokumentu będącego przedmiotem postępowania.

W trakcie sporządzania niniejszego opracowania dostępna była „Prognoza oddziaływania na środowisko ustaleń II - giej częściowej zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Łańcut,” (G. Synowiec, Wrocław 2016). W prognozie wskazuje się na pozytywne i negatywne skutki realizacji zmiany studium. Spośród skutków pozytywnych należy wymienić:

- zachowanie terenów leśnych, parkowych i innych terenów zieleni urządzonej,
- wzmocnienie systemu zieleni miejskiej poprzez wyznaczenie terenów zieleni urządzonej i ustalenie obowiązku zachowania części terenów jako powierzchnie biologicznie czynne,
- zachowanie części terenów rolnych,
- ustanowienie obowiązku odprowadzania ścieków do sieci kanalizacji,
- usprawnienie komunikacji przez wyznaczenie nowych odcinków drogowych,
- rozwój energetyki odnawialnej.

Do skutków negatywnych zaliczyć należy m.in.:

- przypowierzchniowe przeobrażenia rzeźby terenu na potrzeby wykonania fundamentów budynków i rozbudowy układu drogowego,
- pojawienie się nowych emitorów zanieczyszczeń atmosferycznych (budynki ogrzewane indywidualnymi systemami grzewczymi, emisje spalin z transportu drogowego),
- zwiększenie ładunku koniecznych do oczyszczenia ścieków i odpadów,
- zmniejszenie areалу terenów zieleni i innych terenów biologicznie czynnych,
- możliwość wycinki drzew i krzewów,
- zmniejszenie powierzchni terenów rolnych, likwidacja przydatnych w gospodarce rolnej gleb.

2. Ocena stanu i funkcjonowania środowiska oraz tendencje zmian przy braku realizacji MPZP

2.1 Charakterystyka środowiska

Położenie geograficzne i administracyjne, zagospodarowanie

Obszar opracowania położony jest w zachodniej części miasta Łańcuta, w rejonie przecięcia ulicy Polnej z linią kolejową nr 91 Kraków-Medyka. Łańcut jest miastem na prawach powiatu, położonym w województwie podkarpackim.

Powierzchnia obszaru opracowania wynosi ok. 22,7 ha. Teren nie jest zabudowany. Zagospodarowanie tworzą przede wszystkim użytki rolne oznaczone geodezyjnie jako role i łąki. Część gruntów pokrywają zadrzewienia śródpolne. Obszar przecinają rowy melioracyjne. Przy zachodniej granicy przebiega fragment ul. Polnej. Najbliżej położone tereny mieszkaniowe graniczą z omawianym obszarem od północy.

Według podziału fizyczno-geograficznego J. Kondrackiego teren objęty opracowaniem położony jest w obrębie makroregionu Podkarpacia Północnego, mezoregionu Dolina Podkarpacka.

Rzeźba terenu

Dolina Podkarpacka jest bruzdą pomiędzy Pogórzem Strzyżowskim i Pogórzem Dynowskim oraz Podgórzem Rzeszowskim od południa a Płaskowyżem Kolbuszowskim na północy, rozciągającą się od Doliny Dolnej Wisłoka po Dolinę Dolnego Sanu. Bruzda ma około 70 km długości, kilkanaście kilometrów szerokości i powierzchnię prawie 1000 km. Płynie nią ku zachodowi dopływ Wisłoka Wielopolka, a ku wschodowi Wisłok. Dno bruzdy jest nierówne i nad wymienionymi rzekami leży na wysokości: 180 - 200 m n.p.m. W zboczach pradoliny występuje kilka stopni tarasowych. Dna dolin współczesnych wypełniają osady późnoglacialne i holocenijskie o miąższości do 10 m. Dolina Podkarpacka jest rozległa, płaska, lekko nachylona (2-5%) w kierunku wschodnim.

Opisywany obszar położony jest na terasie nadzalewowej Wisłoka (tzw. teras rędziny), około 6 - 8 m n.p. rzeki. Jest to teren płaski, będący najlepiej rozwiniętym poziomem akumulacyjnym Wisłoka. Na powierzchni terasy występują bardzo liczne starorzecza. W północnym sąsiedztwie obszaru badań ciągnie się tzw. Stary Wisłok o znacznej liczbie meandrów i zakoli. Niektóre meandry są suche, większość jednak wypełniona jest wodą. Ich głębokość dochodzi do 2,5 m.

Obszar opracowania położony jest na wysokości ok. 190-192 m n.p.m. Niewielkie wcięcia w terenie tworzą dolinki rowów melioracyjnych. Zagłębienia tworzą również oczka wodne. Wzdłuż południowej granicy przebiega linia kolejowa na niewielkim nasypie.

Budowa geologiczna

Pod względem geologicznym dokumentowany teren położony jest w granicach zapadliska przedkarpackiego. Zapadlisko jest rozległym obniżeniem tektonicznym o typowych cechach rowu przedgórskiego, wypełnionym formacją ilastą wieku mioceńskiego oraz osadami czwartorzędowymi. Podłoże podczwartorzędowe w rejonie badań stanowią ily krakowieckie wieku baden-sarmat. Przykryte są one żwirami oraz mułkami rzeczными, na których leżą mułki, mułki piaszczyste oraz piaski rzeczne tarasów nadzalewowych Wisłoka.

Iły krakowieckie reprezentowane są głównie przez szare i ciemnoszare łupki margliste, mikowe, zwykle twarde o oddzielności równoległej lub nieregularnej, miejscami zapiaszczone. Wśród nich występują laminy i przewarstwienia piaskowców drobno- i bardzo drobnoziarnistych, rzadko średnioziarnistych, sporadycznie zlepieńcowatych. Do głębokości prowadzonego rozpoznania nie osiągnięto stropu piętra trzeciorzędowego.

Żwiry oraz mułki piaszczyste i mułki rzeczne tworzą spągową część tarasu nadzalewowego Wisłoka. Żwiry składają się z materiału niemal wyłącznie karpackiego, głównie ze słabo obtoczonych piaskowców. Wśród nich występują przewarstwienia piasków. Osady te wiązane są

ze zlodowaceniem północnopolskim. Na żwirach zalegają popielate mułki piaszczyste oraz mułki i mułki ilaste, a miejscami ciemne mułki próchnicze z wkładkami torfów.

Mułki, mułki piaszczyste i piaski rzeczne tarasów nadzalewowych 6,0-8,0 m n.p. rzeki budują powierzchnię tzw. tarasu rędzinnego. Wykształcenie litologiczne osadów jest bardzo zmienne. Są to jednak głównie mułki oraz mułki piaszczyste nadbudowane przez mułki ilaste o barwie jasnobrązowej, brązowej lub żółtej. W obrębie tych utworów występują przeławiczenia oraz soczewki piasków. W ich dolnej części często występują wkładki torfów, ułożonych zwykle w wyraźne ciągi rynnowe. Miąższość całej serii nie przekracza 6-7 m, a jej spąg przeważnie nie schodzi poniżej współczesnego koryta Wisłoka.

Na obszarze opracowania występują grunty spoiste i organiczne akumulacji rzeczno-zastoiskowej. Znajdujące się tu grunty organiczne są słabonośne. Obszar znajduje się w strefie występowania iłłów, które pod wpływem zawilgocenia mogą ulegać uplastycznieniu oraz znacznemu pogorszeniu cech wytrzymałościowych i deformacyjnych. Grunty te powinny być chronione przed zawilgoceniem. Ogólna przydatność gruntów pod zabudowę jest niekorzystna.

Na obszarze opracowania nie występują złoża surowców mineralnych. Omawiana przestrzeń znajduje się poza obrębem obszarów i terenów górniczych.

Wody powierzchniowe

Badany teren położony jest w zlewni rzeki Wisły. Odwadniany jest za pośrednictwem sieci rowów odwadniających, odprowadzających nadmiar wód do rzeki Wisłok (lewy dopływ Sanu). W północnym sąsiedztwie obszaru badań ciągnie się tzw. Stary Wisłok o znacznej liczbie meandrów i zakoli.

Wody powierzchniowe na obszarze opracowania reprezentują rowy melioracyjne przepływające przez tereny rolne. Ponadto występują tu wody stojące, niewielkie powierzchniowo, płytkie, występujące w obrębie pastwisk i łąk. Poziom wód tych zbiorników jest silnie związany z ilością opadów atmosferycznych. Obszar nie jest zagrożony powodzią.

Badany obszar znajduje się w obrębie jednolitych części wód powierzchniowych PLRW200016226756 Mikośka. Wody te znajdują się ona w regionie wodnym Górnej Wisły, na obszarze dorzecza Wisły. Nie znajduje się w wykazie obszarów przeznaczonych do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie lub poprawa stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie na obszarze dorzecza Wisły. Jest to silnie zmieniona część wód o złym potencjale ekologicznym. Celem środowiskowym dla tej JCWP jest osiągnięcie dobrego potencjału ekologicznego i dobrego stanu chemicznego. Jest zagrożona nieosiągnięciem tych celów środowiskowych. Termin osiągnięcia żądanego stanu został przesunięty do 2021 r.

Cele środowiskowe dla jednolitych części wód ustalone zostały w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły. Plany gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy są narzędziem polityki wodnej w Polsce a ich opracowanie wynika z ustaleń Ramowej Dyrektywy Wodnej. Stanowią podstawę podejmowania decyzji mających wpływ na stan zasobów wodnych oraz określają zasady gospodarowania wodami w trakcie 6-letniego cyklu planistycznego. Cele środowiskowe dla części wód zostały oparte głównie na wartościach granicznych poszczególnych wskaźników fizyko-chemicznych, biologicznych i hydromorfologicznych określających stan ekologiczny wód powierzchniowych oraz wskaźników chemicznych świadczących o stanie chemicznym wody, odpowiadających warunkom osiągnięcia przez te wody dobrego stanu, z uwzględnieniem kategorii wód, według rozporządzenia w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych.

Wody podziemne

Występujący na obszarze opracowania czwartorzędowy poziom wodonośny związany jest z piaszczystymi osadami rzecznyymi. Charakteryzuje się naporowym zwierciadłem wód gruntowych. Strop warstwy wodonośnej w centralnej części obszaru zalega na głębokości około 3,9 m p.p.t.

Stabilizacja zwierciadła wody następuje na głębokości około 1,8 - 2,0 m p.p.t. W obrębie warstwy mad, izolującej warstwę wodonośną od powierzchni terenu odnotowano liczne sączenia wód płytkiego systemu krążenia. W okresie wzmożonych opadów atmosferycznych oraz

wiosennych roztopów należy spodziewać się podniesienia zwierciadła wód gruntowych oraz intensyfikacji zjawiska sączeń wód pochodzenia infiltracyjnego.

Wykształcenie litologiczne strefy przypowierzchniowej - występowanie ciągłej pokrywy gruntów słabo przepuszczalnych oraz ukształtowanie powierzchni terenu - teren płaski, dolinny - sprzyjają powstawaniu rozległych zastoisk wód opadowych.

Obszar opracowania znajduje się w obrębie Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP - 425 „Dębica - Stalowa Wola - Rzeszów” - największego i najbardziej zasobnego w wodę zbiornika czwartorzędowego w rejonie Zapadliska Przedkarpackiego. W rejonie Łańcuta zbiornik ten charakteryzuje się słabą izolacją od powierzchni terenu, co powoduje realne zagrożenie skażeniem wód podziemnych przez zanieczyszczenia infiltrujące wraz z zasilającymi je wodami opadowymi.

Teren opracowania znajduje się w obrębie jednolitej części wód podziemnych nr 153 (PLGW2000153). Stan ilościowy i jakościowy tych wód oceniony jest jako dobry. Wody te nie są zagrożone nieosiągnięciem celów środowiskowych.

Zgodnie z ustawą Prawo Wodne, dla wód podziemnych ustalono następujące cele środowiskowe:

- zapobieganie lub ograniczanie wprowadzania do nich zanieczyszczeń;
- zapobieganie pogorszeniu oraz poprawa ich stanu;
- ochrona i podejmowanie działań naprawczych, a także zapewnianie równowagi między poborem a zasilaniem tych wód, tak aby osiągnąć ich dobry stan.

Celem środowiskowym dla JCWPd jest dobry stan ilościowy i chemiczny, charakteryzowany wartościami wskaźników zgodnie z rozporządzeniem o ocenie wód podziemnych. Stan ilościowy obrazuje wpływ poboru wody na części wód podziemnych. Natomiast stan chemiczny odnosi się do parametrów fizykochemicznych wód podziemnych (zarówno traktowanych jako zanieczyszczenia, jak i skażenie).

Klimat lokalny

Według podziału Polski na regiony klimatyczne W. Okołowicza, obszary zmiany w gminie Łańcut, położone są na terenach o przeważających wpływach klimatu kontynentalnego. Cechy charakterystyczne tego regionu to większa niż na innych terenach Polski roczna amplituda temperatury powietrza, wiosna dość późna i stosunkowo krótka, lato długie, krótka i ciepła jesień, zima długa i chłodna, długotrwała pokrywa śnieżna, zwłaszcza na wzniesieniach, gdzie jest chłodniej, a ilość opadów jest większa.

Rejon Łańcuta charakteryzują następujące dane: średnia temperatura stycznia -3,5 °C, średnia temperatura lipca 18,0 °C, czas trwania zimy 92 dni, czas trwania lata 95 dni, liczba dni pogodnych (z zachmurzeniem poniżej 2 dni) 70 dni, liczba dni pochmurnych (zachmurzenie powyżej 8 dni) 110 dni, liczba dni z szatą śnieżną 80 dni w roku. W gminie średnio w roku notuje się około 700 mm opadu. Największe sumy miesięczne przypadają na okres lata z maksimum w lipcu (ok. 100 mm), natomiast najniższe w okresie od listopada do marca z minimum w lutym. Wiatr, jego kierunki i prędkość mają bardzo duży wpływ na formowanie się topoklimatu i jego zmienność. Na obszarze zmiany dominuje wiatr z kierunków zachodnich, stanowiący ponad 20 % sumy wszystkich kierunków wiatru.

Gleby

W obrębie Pradoliny Podkarpackiej z utworów aluwialnych, współczesnych i starych rzecznych terasów aluwialnych wytworzyły się mady brunatne, lokalnie glejowe, wytworzone z pyłów całkowitych, glin, lokalnie piasków gliniastych. Najlepsze z nich, zwarte o głębokim poziomie próchnicznym do 35 cm, dobrych właściwościach fizycznych i właściwym uwilgotnieniu oraz słabo kwaśnym lub obojętnym odczynie zaliczane są do II - III klasy bonitacyjnej. Są to gleby zasobne w składniki pokarmowe, łatwo przyswajalne dla roślin. Na glebach omawianego regionu można uprawiać wszystkie nawet najbardziej wymagające rośliny, łącznie z warzywami, uzyskując dość wysokie plony. Rolniczą przestrzeń produkcyjną tego regionu należy szczególnie chronić. W obrębie Podgórze Rzeszowskiego występują gleby brunatne, wylugowane i pseudobielicowe wytworzone z lessów, czarnoziemy zdegradowane i deluwialne. Są to gleby bardzo dobrej i dobrej

jakości odznaczającej się dobrym lub średnim stopniem kultury. Nie ma tu żadnych ograniczeń w doborze roślin uprawnych. Gleby te powinny być pod szczególną ochroną dla rolnictwa.

Na obszarze opracowania przeważają użytki rolne, przede wszystkim łąki klas II-VI, w mniejszym stopniu pastwiska (IV klasa bonitacji). Mniejszą powierzchnię zajmują role (IIIa kl.). Gleby wykorzystywane są w stosunkowo niewielkim stopniu. Część z nich jest odłogowana i porasta roślinnością spontaniczną. W zachodniej części obszaru prowadzone są uprawy sadownicze.

Świat przyrody

Ze względu na zlecony zakres opracowania oraz porę roku nie wykonywano szczegółowej inwentaryzacji przyrodniczej. Oparto się o wizję w terenie, dokumentację fotograficzną, informacje zawarte na mapie topograficznej, zasadniczej, ortofotomapie i innych dostępnych opracowaniach poruszających problematykę zieleni i środowiska na badanym terenie. W sporządzonym na potrzeby projektu opracowaniu ekofizjograficznym zaprezentowano waloryzację terenu z podziałem na obszary wskazane do zachowania (głównie tereny zadrzewień i wód powierzchniowych).

Według podziału geobotanicznego Polski dokonanego przez Szafera miasto Łańcut położone jest na pograniczu dwu okręgów: Puszczy Sandomierskiej i Pogórza Lessowego. Położenie Łańcuta na kontakcie Prowincji Niżowo - Wyżynnej i Górskiej powoduje, że jest to obszar przenikania elementów niżowych i górskich oraz zasięgu gatunków należących do różnych elementów kierunkowych północnych i południowych.

Obszar miasta Łańcuta odznacza się przewagą nieleśnych zbiorowisk antropogenicznych - zbiorowisk synantropijnych oraz półnaturalnych, częściowo wykorzystanych przez człowieka jako łąki i pastwiska.

Teren opracowania jest niezabudowany z dominacją powierzchni rolnej, przede wszystkim użytków zielonych. Roślinność badanego terenu reprezentowana jest przez gatunki pospolite tj. roślinność segetalną towarzyszącą uprawom polowym, gatunki trawiaste charakterystyczne dla łąk uprawowych, pastwisk i nieużytków, oraz roślinność ruderalną towarzyszącą terenom komunikacyjnym i zainwestowanym.

Występujące w mieście zespoły łąkowe i pastwiskowe należą do zbiorowisk półnaturalnych. Najbardziej rozpowszechnionym w tym środowisku jest zespół świeżej łąki rajgrasowej występujący w dnach dolin bezimiennych dopływów Sawy i Mikośki. Dodatkowo podsiewany on jest trawami: rajgrasem wyniosłym, wiechliną łąkową wyczyńcem łąkowym, kostrzewą łąkową kupkówką pospolitą. Często wskutek podsiewania jeden z tych gatunków dominuje.

Ponadto w obrębie użytków rolnych występują zadrzewienia śródpolne. W obrębie miejsc okresowej stagnacji wód opadowych rosną gatunki łąkowe. Oprócz tego na terenie opracowania znajdują się płytkie oczka wodne z wykształconą roślinnością szuwarową. Szuwary porastające pobrzeża zbiorników inicjują i przyspieszają proces ich zarastania. Niekiedy pojawiają się one na podmokłych łąkach. Najpospolitszymi zespołami roślinności szuwarowej są zespoły: trzcinowy, pałkowy, trawiasty z panującą manną mielec.

W grupie zbiorowisk synantropijnych dominują fitocenozy towarzyszące uprawom zbożowym i okopowym (segetalne). Najpospolitszym zespołem chwastów upraw zbożowych jest zespół wyki czteronasiennej, w którym dominują: wyka czteronasienne, miotła zbożowa, perz właściwy, szczaw polny, czerwec roczny. Na zasobniejszym podłożu występuje żyzny podzespół, w którym rosną: rdest powojowy, nawrot polny, mak polny i rumianek pospolity.

Na obszarze opracowania należy spodziewać się przede wszystkim zwierząt związanych z agrocenozą, przede wszystkim ptaków krajobrazów otwartych, które żywią się owadami, a także gatunków zasiedlających zadrzewienia np. sikora uboga, pokrzewka czarnołbista, kowalik. Ponadto mogą tu pojawiać się ptaki drapieżne przylatujące na żer.

Oprócz tego mogą tu występować ssaki, takie jak zając szarak, sarna, kuna oraz gryzonie. Miejscem występowania płazów i gadów mogą być oczka wodne oraz rowy melioracyjne.

Teren opracowania jest niezabudowany, dzięki czemu może być łatwo penetrowany przez różnorodne gatunki. Brak większych barier terenowych, stosunkowo zróżnicowana siedliskowo pokrycie terenu sprzyja migracji. Środowisko rolne z kępami zadrzewień i ciągami rowów melioracyjnych tworzą lokalne korytarze migracyjne umożliwiające przemieszczanie się gatunków.

Przez obszar miasta przebiega korytarz ekologiczny o znaczeniu regionalnym Dolina Wisłoka. Jest to korytarz łączący jej dopływy i rzekę Wisłę. Przedmiotowy obszar znajduje się na skraju tego korytarza.

Obszar opracowania znajduje się poza zasięgiem występowania obszarów chronionych powołanych na podstawie ustawy o ochronie przyrody.

2.2 Stan oraz tendencje przeobrażeń środowiska

Informacje o problemach środowiska istotnych z punktu widzenia projektu zmiany MPZP

Istniejące problemy ochrony środowiska, istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, to:

- emisja zanieczyszczeń atmosferycznych ze źródeł punktowych (użytkowanie instalacji grzewczych o niskiej sprawności opartych o paliwa stałe), które napływają z terenów przyległych;
- pogorszenie klimatu akustycznego w otoczeniu dróg o dużym natężeniu ruchu,
- zagrożenie dla wód powierzchniowych i podziemnych spowodowane niedostatecznym skanalizowaniem terenów rolnych.

Powietrze atmosferyczne

Zanieczyszczenie powietrza to gazy oraz aerozole (cząstki stałe i ciekłe unoszące się w powietrzu), które zmieniają jego naturalny skład. Mogą one być szkodliwe dla zdrowia ludzi, zwierząt i roślin, a także niekorzystnie wpływać na glebę, wody i inne elementy środowiska przyrodniczego.

Podstawowym procesem, w trakcie którego następuje emisja zanieczyszczeń do powietrza, jest spalanie paliw w elektrowniach, elektrociepłowniach, indywidualnych paleniskach domowych i transporcie. Zanieczyszczenia emitowane są także przez przemysł i rolnictwo.

Jako główne przyczyny przekroczeń dopuszczalnych poziomów zanieczyszczeń, szczególnie pyłu i benzo(a)pirenu w rejonach koncentracji zabudowy mieszkalnej, wskazywane są emisje ze źródeł komunalnych oraz transport drogowy. Szacuje się, że na obszarach miejskich, źródła komunalne odpowiedzialne są za 80% emisji benzo(a)pirenu, natomiast transport drogowy jest główną przyczyną wysokiego poziomu pyłu i dwutlenku azotu, szczególnie w dużych miastach.

Emisja zanieczyszczeń powodowana przez ruch komunikacyjny powstaje podczas: spalania paliw w silnikach, ścierania jezdni, opon i hamulców oraz wtórnego unoszenia drobin pyłu z powierzchni dróg (tzw. emisja wtórna). Szczególna uciążliwość ruchu drogowego wynika ze sposobu wprowadzania zanieczyszczeń do powietrza (nisko nad ziemią), znacznego natężenia ruchu samochodowego oraz przebiegu dróg pomiędzy gęstą zabudową miejską.

Podstawy prawne oceny jakości powietrza

Oceny jakości powietrza na terytorium kraju dokonuje się z uwzględnieniem dwóch grup kryteriów: ustanowionych ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz ustanowionych ze względu na ochronę roślin. Podstawę oceny jakości powietrza stanowi określone w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu poziomy substancji w powietrzu: dopuszczalne, docelowe, celów długoterminowych oraz alarmowe. Ocenę jakości powietrza ze względu na ochronę zdrowia ludzi wykonano dla następujących zanieczyszczeń: dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, tlenku węgla, ozonu, benzenu, pyłu zawieszonego PM10, ołowiu, arsenu, kadmu, niklu i wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych w pyłe PM10 oraz pyłu zawieszonego PM2.5. Oceny i wynikające z nich działania odnoszone są do jednostek terytorialnych nazywanych strefami, obejmujących obszar całego kraju. Podział kraju na strefy został wprowadzony Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza. Według tego podziału, omawiany obszar znajduje się w strefie podkarpackiej.

Obecnie obowiązuje podział, według którego strefę stanowi: aglomeracja o liczbie mieszkańców powyżej 250 tysięcy, miasto o liczbie mieszkańców powyżej 100 tysięcy, pozostały obszar województwa. Wynikiem oceny, zarówno pod kątem kryteriów dla ochrony zdrowia jak i kryteriów dla ochrony roślin dla wszystkich substancji podlegających ocenie, jest zaliczenie strefy do jednej z następujących klas: A (jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych, poziomów docelowych), B (jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne, lecz nie przekraczają poziomów dopuszczalnych powiększonych o margines tolerancji), C (jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne powiększone o margines tolerancji, w przypadku gdy margines tolerancji nie jest określony – poziomy dopuszczalne, poziomy docelowe), D1 (jeżeli poziom stężeń ozonu nie przekracza poziomu celu długoterminowego), D2 (jeżeli poziom stężeń ozonu przekracza poziom celu długoterminowego).

Ocena jakości powietrza

Wyniki pomiarów za rok 2019 wykazały, że zanieczyszczenia gazowe tj. dwutlenek siarki, dwutlenek azotu, tlenek węgla, benzen i ozon (w kryterium ochrony zdrowia) oraz dwutlenek siarki, dwutlenek azotu i ozon (w kryterium ochrony roślin) osiągnęły na terenie województwa niskie wartości stężeń. Nie stwierdzono przekroczeń obowiązujących dla tych substancji wartości kryterialnych w powietrzu, zarówno ze względu na ochronę zdrowia, jak i ochronę roślin. Pozwoliło to na zakwalifikowanie stref z terenu województwa podkarpackiego pod względem zanieczyszczenia powietrza tymi substancjami, dla obu kryteriów do klasy A. W przypadku ozonu nie został dotrzymany poziom celu długookresowego.

Od kilku lat w regionie utrzymuje się duże zanieczyszczenie powietrza pyłem zawieszonym PM10 i PM2,5 mierzonym w kryterium ochrony zdrowia; strefa podkarpacka zaliczona została do klasy C.

Dla metali w pyłe PM10 (arsen, kadm, nikiel, ołów) wartości odniesienia zostały dotrzymane na obszarze całego województwa; pozwoliło to na zakwalifikowanie stref z terenu województwa podkarpackiego pod względem zanieczyszczenia powietrza tymi substancjami do klasy A.

Średnioroczne stężenia benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10 przekroczyły wartość docelową we wszystkich punktach pomiarowych, co było podstawą dla zaliczenia strefy podkarpackiej do klasy C.

Na obszarze objętym opracowaniem nie występują emitery zanieczyszczeń powietrza. Przeważają tu tereny otwarte a przestrzeń jest dobrze przewietrzana. Mogą tu napływać zanieczyszczone masy powietrza z terenów przyległych, w tym z osiedli mieszkaniowych lub położonych na terenie miasta zakładów przemysłowych.

Jakość wód podziemnych

Zagrożenia wód podziemnych wynikają z ich kontaktu z powierzchnią ziemi, wodami glebowymi, wodami powierzchniowymi oraz opadami atmosferycznymi. W miejscach, gdzie brak jest izolacji poziomu wodonośnego lub izolacja jest niepełna następuje szybka wymiana wody, a tym samym przemieszczanie się zanieczyszczeń. Ma to szczególnie znaczenie w dolinach rzek, gdzie występuje czwartorzędowy odkryty poziom wodonośny i skupia się osadnictwo. W dolinach cieków, ze względu na brak lub słabą izolację od powierzchni, pierwszy poziom wód podziemnych jest zagrożony przez zanieczyszczenia antropogeniczne wnoszone do niego przez infiltrujące wody opadowe.

Źródłem zagrożeń jakości wód podziemnych, podobnie jak wód powierzchniowych, są zanieczyszczenia pochodzenia rolniczego oraz nieczystości przedostające się z obszarów nieskanalizowanych.

Badania stanu chemicznego jednolitych części wód podziemnych prowadzone są przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Rzeszowie oraz Państwowy Instytut Geologiczny w Warszawie w ramach monitoringu diagnostycznego oraz monitoringu operacyjnego (obejmującego wody o statusie zagrożonych nieosiągnięciem dobrego stanu chemicznego oraz zlokalizowanych na obszarach szczególnie narażonych na zanieczyszczenia związkami azotu ze źródeł rolniczych).

Teren opracowania znajduje się w obrębie jednolitej części wód podziemnych nr 153. Jak wynika z danych Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska (dane zamieszczone na stronie internetowej <http://mjwp.gios.gov.pl/>), stan ilościowy i chemiczny wód nr 153 oceniony został jako dobry. Badania wykonano w 2016 r.

Klimat akustyczny

Standardy jakości klimatu akustycznego zależą od funkcji i przeznaczenia terenu, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Tabela 1).

Tab. 1. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowane przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie energetyczne, wyrażone wskaźnikami L_{DWN} i L_N , które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem.

rodzaj terenu	dopuszczalny długookresowy średni poziom dźwięku A w dB			
	drogi lub linie kolejowe ¹⁾		pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
	L_{DWN}	L_N	L_{DWN}	L_N
	przedział czasu odniesienia równy wszystkim			
	dobom w roku	porom nocy	dobom w roku	porom nocy
Strefa ochronna „A” uzdrowiska Tereny szpitali poza miastem	50	45	45	40
Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej Tereny zabudowy związanej ze stałym pobytem dzieci i młodzieży Tereny domów opieki społecznej tereny szpitali w miastach	64	59	50	40
Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego Tereny zabudowy zagrodowej Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe Tereny mieszkaniowo-usługowe	68	59	55	45
Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców ²⁾	70	65	55	45

Objaśnienia:

¹⁾ Wartości określone dla dróg i linii kolejowych stosuje się także dla torowisk tramwajowych poza pasem drogowym i kolei linowych.

²⁾ Strefa śródmiejska miast powyżej 100 tys. mieszkańców to teren zwartej zabudowy mieszkaniowej z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych. W przypadku miast, w których występują dzielnice o liczbie mieszkańców pow. 100 tys. mieszkańców, można wyznaczyć w tych dzielnicach strefę śródmiejską, jeżeli charakteryzuje się ona zwartą zabudową mieszkaniową z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych.

Na terenie opracowania nie występują tereny wymagające ochrony przed hałasem. Nie prowadzono tu pomiarów natężenia hałasu. Emitorami hałasu są przejazdy pociągów przylegającej od południa linii kolejowej oraz ruch samochodowy odbywający się ul. Polną. Nie identyfikuje się emitatorów hałasu przemysłowego i lotniczego.

Jakość gleb

W roku 2011 na terenie Powiatu Łańcut, w skład którego wchodzi gmina Łańcut, przebadanych zostało 693 ha powierzchni, w zebranych próbach przeważało pH bardzo kwaśne (26%), kwaśne (29%) oraz lekko kwaśne (29%), 37% gleb wykazywało konieczną potrzebą wapnowania. W oparciu o uzyskane wyniki wywnioskować można, iż teren powiatu wykazuje potrzebę wapnowania (niektóre tereny w większym stopniu inne w mniejszym). Zawartość składników takich jak P_2O_5 w 31% próbek uzyskano jako bardzo wysoką, w 7% bardzo niską. Składnika K_2O największy procent czyli 30 % uzyskano przy zawartości średniej, najmniejszy natomiast 10% dla bardzo niskiej. Magnez (Mg) na poziomie bardzo wysokim oszacowano w 33% przebadanych próbek natomiast najmniejszy procent czyli 5 % wykazano dla zawartości bardzo niskiej. Na terenie powiatu Łańcut przebadana została także zawartość siarki S- SO_4 skorelowanej z zawartością substancji organicznej (próchnicy) w glebie. Klarowała się ona na poziomie 2,3 mg S- SO_4 / 100g gleby. Pod względem klas bonitacyjnych wśród gruntów ornych przeważają gleby klasy III (ponad 67%) oraz klasy II (ponad 20%). Grunty na terenie gminy są zmeliorowane, ich

utrzymanie i konserwacja w sześciu miejscowościach (z wyłączeniem Albigowej, Kosiny i Kraczkowej) należy do Spółki Wodnej.

Podstawowymi czynnikami degradacji gleb w województwie są zjawiska erozyjne (w tym osuwiska), zakwaszenie gleb, zanieczyszczenie gleb substancjami chemicznymi i eksploatacja surowców. Na terenie województwa erozją wietrzną zagrożonych jest 12,5% gleb użytkowanych rolniczo, wodną 36,3 % i wąwozową 24,6% gruntów rolnych i leśnych. Przeprowadzone badania gleb na zawartość metali ciężkich nie wykazały nadmiernego ich zanieczyszczenia. W chwili obecnej sytuacja ekonomiczna wsi spowodowała ograniczenia w stosowaniu nawozów i pestycydów, w związku z czym gleba jest mniej obciążana tego typu substancjami.

2.3. Ekofizjograficzne uwarunkowania zagospodarowania obszaru opracowania

Mimo stwierdzonych przekształceń środowiska omawianego terenu, nie nosi ono znamion degradacji. Najbardziej podatnymi na antropopresję elementami środowiska są powietrze atmosferyczne, klimat akustyczny i wody podziemne. Biorąc pod uwagę na istniejące uwarunkowania, a więc dużą powierzchnię obszarów niezabudowanych pokrytych zielenią, zdolność do regeneracji środowiska można uznać jako wysoką. Świadczy o tym zjawisko sukcesji obserwowane na niezagospodarowanych użytkach rolnych. Zdolność do rozprzestrzeniania się gatunków jest wysoka za sprawą dużej powierzchni wolnej od zabudowy i braku większych barier terenowych.

Walory przyrodnicze i krajobrazowe terenu są przeciętne. Nie odgrywa on istotnej roli w systemie przyrodniczym gminy. Brak jest elementów lub obszarów chronionych na podstawie ustawy o ochronie przyrody.

O walorach krajobrazowych decydują kępy zadrzewień, wody powierzchniowe oraz mozaika użytków rolnych. Utrzymanie tych terenów zależy będzie od sposobu prowadzenia gospodarki rolnej oraz stopnia realizacji postanowień dokumentów planistycznych.

Spośród zasobów przyrodniczych wyróżnić należy również gleby wysokich klas bonitacyjnych, które podlegają ochronie na podstawie ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych. Należy jednak zauważyć, że część z nich nie jest uprawiana i zarasta roślinnością spontaniczną.

Omawiany teren nie posiada cech składających się na szczególną atrakcyjność krajobrazową. Są to tereny typowego krajobrazu podmiejsko-rolniczego w obszarze nizinnym, gdzie terenom osiedli mieszkaniowych towarzyszy otoczenie terenów upraw polowych, urozmaiconych skupiskami zadrzewień.

Krajobraz rolniczy jest podporządkowany uwarunkowaniom fizjograficznym. Obecnie przestrzeń nie podlega niekorzystnym przekształceniom. Większość terenu pozostaje niezabudowana i nieurządzona, co tworzy potencjał do wykreowania przestrzeni o wysokich walorach krajobrazowych

Obszar opracowania tworzą niezabudowane tereny rolne, urozmaicone zadrzewieniami i wodami powierzchniowymi. Biorąc pod uwagę opisane w tekście opracowania uwarunkowania ocenia się, że opisywany teren jest predestynowany do dalszego pełnienia obecnej funkcji. Z uwagi na położenie na mapie miasta możliwe jest również wprowadzenie zabudowy.

Podłoże omawianego obszaru cechują niekorzystne parametry, mało sprzyjające zabudowie. Przed ewentualnym zainwestowaniem konieczne będzie przeprowadzenie prac inżynierskich mających na celu przystosowanie powierzchni do zabudowy. Nie zaleca się sytuowania zabudowy w miejscach okresowego stagnowania wód opadowych.

Do pełnienia funkcji przyrodniczych wskazuje się tereny zadrzewień oraz wód powierzchniowych (dolinki rowów, oczka wodne), które mogą być odbiornikami wód opadowych. Tereny te należy chronić przed antropopresją lub wkomponować w przestrzeń terenów zainwestowanych jako tereny zieleni urządzonej lub izolacyjnej.

W przypadku sytuowania zabudowy mieszkaniowej należy zadbać, aby znajdowała się z dala od emitorów hałasu tj. linią kolejową i ul. Polną oraz planowanymi terenami aktywności gospodarczej. Korzystnym rozwiązaniem jest strefowanie zabudowy, mianowicie oddzieleni zabudowy mieszkaniowej funkcjami nie wymagającymi ochrony przed hałasem np. zabudową usługową lub zielenią.

W celu poprawy stanu środowiska oraz podniesienia jego walorów przyrodniczych i krajobrazowych, zagospodarowanie terenu może być realizowane przy uwzględnieniu następujących ograniczeń i uwarunkowań:

- uciążliwości wynikające z istniejącego zagospodarowania powinny ograniczyć się do zajmowanego przez inwestora terenu;
- nie dopuszcza się realizacji przedsięwzięć powodujących degradację środowiska lub mogących pogorszyć jego jakość oraz jakość życia mieszkańców;
- do ogrzewania obiektów zaleca się zastosowanie niskoemisyjnych i proekologicznych źródeł energii;
- nie zaleca się wprowadzania nowych działalności i obiektów uciążliwych dla środowiska i zdrowia ludzi, w szczególności generujących hałas;
- ścieki komunalne należy odprowadzać do sieci kanalizacyjnej;
- dla ochrony środowiska gruntowo-wodnego przed substancjami szkodliwymi pochodzącymi z zanieczyszczonych wód opadowych i roztopowych na terenach utwardzonych, wody te powinny być podczyszczane przed wprowadzeniem do odbiornika;
- zaleca się retencjonowanie czystych wód opadowych i wykorzystanie ich do nawadniania terenów zieleni oraz zasilania poziomu wód gruntowych;
- dla terenów zabudowy chronionej przed hałasem należy określić standardy klimatu akustycznego;
- popiera się wszelkie formy zieleni towarzyszącej przyszłej zabudowie;
- należy zachować tereny zadrzewień i chronić przed zainwestowaniem,
- w miarę możliwości należy chronić grunty wysokich klas bonitacyjnych przed przeznaczeniem na inne cele.

2.4. Tendencje zmian w środowisku w przypadku braku realizacji projektu omawianego dokumentu

Brak realizacji ustaleń MPZP spowoduje utrzymanie istniejącego stanu środowiska. W chwili obecnej nie podlega ono większym przekształceniom. Obszary prawdopodobnie w dalszym ciągu użytkowane będą w dotychczasowy sposób. Zachowanie funkcji rolnej spowoduje utrzymanie jakości środowiska w dotychczasowym stanie. Zachowanie pokrywy glebowej i powierzchni biologicznie czynnej, a także zieleni wysokiej, które są miejscem wzrostu roślin i występowania zwierząt, należy ocenić pozytywnie. W dotychczasowym zagospodarowaniu pozostaną również zadrzewienia i wody powierzchniowe. W miejscach nieużytkowanych nasilać się będzie sukcesja roślinna.

3. Analiza ustaleń projektu planu miejscowego i ocena zgodności z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi

Analizę rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych zawartych w projekcie omawianego dokumentu dokonuje się pod kątem zgodności z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi, zgodności z przepisami ochrony środowiska oraz rozwiązań eliminujących lub ograniczających negatywne wpływy na środowisko.

3.1. Ocena ustaleń w zakresie rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych i ochrony środowiska

W wyniku realizacji ustaleń planu miejscowego nastąpi przekształcenie krajobrazu terenów rolnych i niezagospodarowanych w krajobraz zabudowy przemysłowo-usługowej.

W zakresie ochrony środowiska i działań minimalizujących potencjalny negatywny wpływ przyszłego zagospodarowania na środowisko, istotne są ustalenia dotyczące gospodarki wodno-ściekowej, a także możliwości kształtowania terenów zieleni.

W projekcie planu ustala się przestrzeń przewidzianą na urządzenie powierzchni biologicznie czynnej w obrębie działek budowlanych. Pozostawienie tej powierzchni jest istotne ze względu na

potrzeby retencji wód opadowych i roztopowych przez podłoże. Jest to również przestrzeń mogąca zostać zagospodarowana zielenią. Należy zwrócić uwagę, że w wyniku wprowadzenia zabudowy likwidacji ulegną zadrzewienia i oczka wodne. Elementy te zieleni powinny zostać wykorzystane w kompozycji terenów zieleni w przestrzeni przemysłowej.

Na obszarze objętym planem wprowadzono zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze oddziaływać na środowisko, za wyjątkiem inwestycji z zakresu infrastruktury telekomunikacyjnej, infrastruktury technicznej i dróg publicznych. Poszczególne inwestycje poddane będą postępowaniu w sprawie uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia. Przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko mogą wymagać sporządzenia raportu oddziaływania na środowisko. Klasyfikację takich przedsięwzięć przedstawia Rozporządzenie w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Tereny planowanego zainwestowania przemysłowego w części północnej położone są w niedalekiej odległości od terenów mieszkaniowych. W zakresie ograniczenia potencjalnych uciążliwości związanych z działalnością terenów aktywności gospodarczej (przede wszystkim związanych z emisją hałasu, wibracji i pól elektromagnetycznych) zastosowanie mają przepisy ustawy Prawo ochrony środowiska. Zgodnie z art. 144 tej ustawy, eksploatacja instalacji powodująca wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza, emisję hałasu oraz wytwarzanie pól elektromagnetycznych nie powinna powodować przekroczenia standardów jakości środowiska poza terenem, do którego prowadzący instalację ma tytuł prawny.

Lokalizowanie funkcji przemysłowej obok mieszkaniowej może być niekorzystne i stanowić źródło konfliktów przestrzennych. Szczególnie dokuczliwy dla mieszkańców jest hałas przemysłowy, który ze względu na swój charakter (zazwyczaj ciągła praca urządzeń) oceniany jest jako najbardziej uciążliwe źródło hałasu. Korzystnym rozwiązaniem jest odseparowanie terenów mieszkaniowych i przemysłowych zabudową nie wymagającą ochrony przed hałasem np. zabudową usługową. Tereny o wykluczających się funkcjach mogą być również oddzielone pasami zieleni izolacyjnej. Pasma takie powinny być odpowiednio szerokie, aby w skuteczny sposób minimalizować negatywny wpływ hałasu. Dodatkowo zieleń pochłaniać będzie niektóre zanieczyszczenia atmosferyczne.

Istotne jest zastosowanie odpowiednich technologii zabezpieczających przed szkodliwymi emisjami lub odpowiednie rozlokowanie obiektów na terenach aktywności gospodarczej. Obowiązek ograniczenia negatywnego wpływu do terenu zajmowanego przez inwestora powinno wymusić takie rozplanowanie funkcji, aby nie powodowały one negatywnego wpływu na zdrowie i jakość życia ludzi. Od strony zabudowy mieszkaniowej nie powinno się lokalizować instalacji generujących hałas np. wentylatorów, placów przeładunkowych, parkingów maszyn i pojazdów ciężkich itp. Projekt planu nie rozstrzyga się takich kwestii, niemniej jednak nie tworzy przeszkód dla wprowadzenia ograniczeń w zagospodarowaniu na terenie inwestora. Wybór technologii zabezpieczających pozostawać będzie w gestii użytkowników terenów.

3.2. Ustalenia dotyczące rozwoju systemów infrastruktury technicznej

Na terenie planu stwarza się warunki dla wyposażenia terenów w systemy infrastruktury technicznej.

Pobór wody odbywać się będzie za pośrednictwem istniejącej w mieście sieci wodociągowej.

Wprowadza się obowiązek odprowadzania ścieków komunalnych i przemysłowych do sieci kanalizacyjnej, skąd trafiać będą do miejskiej oczyszczalni ścieków. Takie ustalenia są korzystne dla zabezpieczenia wód powierzchniowych i podziemnych (w tym głównego zbiornika wód podziemnych) przed przenikaniem zanieczyszczonych wód.

Wody opadowe i roztopowe będą odprowadzane do sieci kanalizacji. W zakresie odprowadzania wód z terenów utwardzonych (np. parkingów, ulic) obowiązuje usunięcie z wód opadowych i roztopowych substancji określonych w przepisach odrębnych, przed ich wprowadzeniem do kanalizacji deszczowej lub do odbiornika (zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych).

Ciepło do ogrzewania budynków pozyskiwane będzie z instalacji indywidualnych lub zcentralizowanej sieci ciepłowniczej, w przypadku jej realizacji. Podłączenie obiektów do źródeł zcentralizowanych powstrzymuje przed powstawaniem nowych emitorów zanieczyszczeń powietrza i jest rozwiązaniem najkorzystniejszym. W zakresie pozyskiwania energii cieplnej ze źródeł indywidualnych zakłada się wykorzystanie źródeł ciepła odpowiadających przepisom odrębnym dotyczącym gospodarki energetycznej i ochrony środowiska. Ponadto dopuszcza się wykorzystanie odnawialnych źródeł energii.

Gromadzenie i utylizacja odpadów odbywać się będzie zgodnie z przyjętą polityką miasta Łańcut. W tym zakresie zastosowanie mają przepisy „Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Podkarpackiego”.

3.3. Ustalenia dotyczące rozwoju energetyki odnawialnej

Odnawialne źródła energii (OZE) są źródłami wykorzystującymi w procesie przetwarzania energię wiatru, promieniowanie słoneczne, spadku rzek, produktów ubocznych rolnictwa oraz energię pozyskiwaną z biomasy, biogazu wysypiskowego a także biogazu powstałego w procesach odprowadzania lub oczyszczania ścieków albo rozkładu składowanych szczątków roślinnych i zwierzęcych (tzn. brak jest elektrowni wodnych, elektrowni wiatrowych, słonecznych ogniw fotowoltaicznych oraz biogazowni i zakładów pozyskujących ciepło geotermalne).

Na terenie opracowania dopuszcza się lokalizację urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100kW za wyjątkiem elektrowni wiatrowych.

W celu ograniczenia potencjalnych negatywnych oddziaływań instalacji wykorzystujących odnawialne źródła energii wprowadza się strefy ochronne związane z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu dla urządzeń wykorzystujących energię ze źródeł odnawialnych o mocy przekraczającej 100 kW. W strefie takiej powinno zamykać się niekorzystne oddziaływanie z zakresu emisji hałasu, drgań, promieniowania elektromagnetycznego, zanieczyszczenia powietrza, wody i gleby. Dla ograniczenia potencjalnego szkodliwego oddziaływania instalacji wykorzystujących energię odnawialną na tereny mieszkaniowe lub inne tereny wymagające ochrony, zastosowanie mają przepisy ustawy Prawo ochrony środowiska. Zgodnie z art. 144 ww. ustawy, eksploatacja instalacji powodująca wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza, emisję hałasu oraz wytwarzanie pól elektromagnetycznych nie powinna powodować przekroczenia standardów jakości środowiska poza terenem, do którego prowadzący instalację ma tytuł prawny, podobnie jak przy sytuowaniu każdej innej działalności o charakterze produkcyjnym.

Inwestycje polegające na utworzeniu elektrowni wykorzystujących energię odnawialną to przedsięwzięcia wywołujące korzystne następstwa o wysokim znaczeniu dla środowiska. Pozyskiwanie energii ze źródeł odnawialnych sprzyja ograniczaniu niekorzystnych zmian klimatycznych, w szczególności ograniczeniu efektu cieplarnianego. Jest to tzw. czysta energia, nie wywołująca skutków ubocznych, w tym szkodliwych emisji zanieczyszczeń atmosferycznych.

Konieczność pozyskiwania energii ze źródeł odnawialnych wynika z podpisanych dokumentów międzynarodowych (Konwencja Genewska w sprawie transgranicznego zanieczyszczenia powietrza na dalekie odległości z 1979 r. wraz z II protokołem siarkowym z 1994 r. (Oslo), Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Rio de Janeiro, 1992 r.), a także przyjętych przez władze dokumentów (Polityka Energetycznej Polski do 2030 roku, Krajowy plan działań w zakresie energii ze źródeł odnawialnych), zgodnie z którymi Polska zobowiązuje się zwiększać udział energii odnawialnej w bilansie energetycznym kraju. Z tego powodu wzrost powierzchni instalacji wykorzystujących energię odnawialną jest pożądanym.

3.4. Ocena zgodności z istniejącymi uwarunkowaniami ekofizjograficznymi

Projekt planu został sporządzony zgodnie z przepisami ochrony środowiska. Z punktu widzenia uwarunkowań ekofizjograficznych nie ma większych przeszkód dla wprowadzania nowej zabudowy i zagospodarowania na przedmiotowym terenie. Środowisko cechuje się poprawnym stanem, jest odporne na degradację i zachowuje zdolność do regeneracji.

Planowana zabudowa została dopuszczona na terenach okresowej stagnacji wód opadowych. W przypadku jej realizacji konieczne będzie wykonanie dodatkowych prac inżynierskich dostosowujących teren do zabudowy.

Na terenie opracowanie nie występują tereny o wysokich walorach przyrodniczych godnych objęcia ochroną prawną na podstawie przepisów ustawy o ochroni przyrody. Teren planu znajduje się poza zasięgiem obszarów chronionych przyrodniczo. Za niekorzystne uznaje się jednak możliwość wycięcia rosnących zadrzewień oraz zbiorników wodnych wraz z obudową biologiczną.

Pozytywnie ocenia się zapisy z zakresu rozwoju infrastruktury technicznej, co pozwoli na kształtowanie terenów zabudowy przy zachowaniu wysokich standardów i uszanowaniu przepisów dotyczących ochrony środowiska.

Projekt planu zgodny jest z polityką przestrzenną nakreśloną w „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Łańcuta”. Rodzaj oraz ilość zagrożeń dla środowiska, mogących wystąpić po uchwaleniu opisywanego dokumentu, jest trudna do oszacowania. Oddziaływanie planowanych inwestycji na środowisko uzależnione będzie od stopnia realizacji postanowień planu oraz charakteru wybranych przeznaczeń na poszczególnych terenach.

4. Przewidywany wpływ realizacji ustaleń projektu planu na środowisko

4.1. Wpływ realizacji ustaleń projektu planu na poszczególne elementy środowiska

W niniejszym rozdziale dokonano analizy wpływu realizacji projektu planu miejscowego na zasoby naturalne rozumiane jako poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego i kulturowego. Według definicji zamieszczonej w Encyklopedii PWN (encyklopedia.pwn.pl), zasoby naturalne to „twory organiczne (rośliny, zwierzęta, ekosystemy) i nieorganiczne (atmosfera, wody, minerały), wykorzystywane przez człowieka w procesie produkcji i konsumpcji”.

Oddziaływanie na świat przyrody i bioróżnorodność

Planowane zmiany użytkowania polegać będą na przekształceniu części przestrzeni rolniczej w zurbanizowaną. W przestrzeni obszaru planu pojawi się zabudowa, a wraz z nimi tereny zieleni urządzonej. Wyposażenie terenów zurbanizowanych w powierzchnie zielone umożliwiają zapisy uchwały mówiące o obowiązku pozostawienia minimalnych powierzchni biologicznie czynnej w obrębie działek budowlanych. Zielen ta jednak charakteryzować się będzie niewielkimi wartościami przyrodniczymi i będzie pełnić jedynie funkcje ozdobne.

Poziom zróżnicowania biologicznego ulegnie spadkowi. Istnieje możliwość wycięcia rosnących na terenie opracowania zadrzewień, likwidacja oczek wodnych i terenów podmokłych, które mogą stanowić ostoję dla zwierząt związanych ze środowiskiem wodnym.

Planowane zainwestowanie znajdować się będzie w strefie korytarza ekologicznego. Przez badany teren przebiega skraj tego korytarza. Wprowadzenie zabudowy zawęzi zasięg korytarza co zmniejszy możliwość swobodnego przemieszczania się zwierząt. Będą one wykorzystywać tereny znajdujące się poza granicą omawianego obszaru.

Należy zauważyć, że przebieg korytarza ma zasięg umowny a jego granice nie są usankcjonowane prawnie. Brak jest informacji o faktycznym wykorzystaniu terenu przez zwierzęta. Korytarz w rejonie miasta Łańcut jest też częściowo zaburzony za sprawą istniejącej zabudowy.

Oddziaływanie na gleby i powierzchnię ziemi

Realizacja postanowień planu spowoduje nieznaczne przekształcenie morfologii terenu na potrzeby wykopania fundamentów budynków. Pokrywa glebowa w miejscach sytuowania zabudowy oraz wykonania dróg zostanie zdjęta. W obrębie terenów przeznaczonych pod zabudowę planuje się niewysokie obiekty. Niewielkie budynki nie będą wymagały wykonania głębokich wykopów, dzięki czemu przekształcenia rzeźby terenu nie będą duże. Charakter ukształtowania terenu zostanie zachowany.

Zwiększenie areálu terenów zabudowanych i utwardzonych w pewnym stopniu obniży zdolności retencyjne podłoża. Ze względu na zachowanie zdolności chłonnej terenów, w planie miejscowym wprowadzono obowiązek zachowania części terenów w postaci powierzchni biologicznie czynnej.

Oddziaływanie na powietrze atmosferyczne

Ustalenia planu przewidują powiększenie ilości terenów zabudowanych, a tym samym budynków, które ogrzewane będą za pomocą indywidualnych systemów grzewczych. Jest to równoznaczne jest z pojawieniem się nowych emitorów zanieczyszczeń atmosferycznych. Emisja będzie powodowana spalaniem nośników energii cieplnej na potrzeby ogrzewania budynków, możliwe są także emisje zanieczyszczeń z sektora przemysłowego. Wielkość emisji będzie uzależniona od wyboru czynnika grzewczego do ogrzewania budynków, sprawności instalacji oraz technologii ograniczających emisje zanieczyszczeń. Możliwe jest podłączenie budynków do sieci ciepłowniczej (w przypadku, gdy taka powstanie), co dla ochrony powietrza atmosferycznego jest rozwiązaniem najbardziej korzystnym.

Wzrost ilości terenów zabudowanych przełoży się również na wyższe niż obecnie natężenie ruchu samochodowego. Wzrastająca ilość pojazdów powodować będzie emisję szkodliwych substancji (m.in. węglowodorów, tlenków azotu) do atmosfery. Trudno jest jednak jednoznacznie oszacować wielkość tego wpływu na stan powietrza atmosferycznego w mieście.

Oddziaływanie na klimat lokalny

Zakres przestrzenny zmian charakteru klimatu miejscowego obejmować będzie planowane tereny zabudowy. W najbliższym sąsiedztwie budynków, terenów utwardzonych oraz terenów komunikacji spodziewać się będzie można wzrostu średnich temperatur oraz spadku wilgotności powietrza.

Przewidywana wycinka części zieleni wysokiej, która kolidować może z planowaną zabudową, zajmuje niewielką powierzchnię, nie przyczyni się zatem do utraty istotnych siedlisk zapewniających sekwestrację CO₂.

W zakresie rozwiązań zapewniających przeciwdziałanie niekorzystnym zmianom klimatycznym projekt planu zakłada również pozyskiwanie ciepła w oparciu o niskoemisyjne nośniki energii oraz wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii.

Oddziaływanie na klimat akustyczny

Za emisję hałasu odpowiedzialny będzie ruch pojazdów odbywający się istniejącymi i planowanymi drogami oraz ruch kolejowy. Odrębną grupą będą instalacje emitujące hałas przemysłowy.

W przyszłości nastąpi wzrost ruchu samochodowego w obrębie dróg doprowadzających ruch w kierunku terenów zainwestowanych, co może przekładać się na uciążliwość odczuwalną na terenach chronionych przed hałasem położonych poza terenem opracowania. Ochrona klimatu akustycznego tych terenów wymagać będzie zastosowania rozwiązań ograniczających emisję hałasu. Istotne będzie również oddalenie terenów mieszkaniowych od źródeł hałasu lub separowanie ich zabudową niewymagającą ochrony (np. terenami usług) na etapie sporządzania planów miejscowych.

Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne

Zabudowanie oraz utwardzenie części powierzchni terenów ograniczy infiltrację wód opadowych i roztopowych zmniejszając zasilanie wód gruntowych na terenach zainwestowanych. Powstałe na terenie opracowania ścieki komunalne i przemysłowe będą odprowadzane do sieci kanalizacji, za pośrednictwem której trafią do gminnej oczyszczalni. Takie rozwiązanie nie spowoduje pogorszenia jakości występujących w gminie wód powierzchniowych i podziemnych.

Wprowadzenie zagospodarowania może spowodować likwidację występujących na omawianym obszarze wód powierzchniowych i terenów podmokłych.

Cele środowiskowe dla jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych oraz oddziaływanie na główny zbiornik wód podziemnych

Ocenia się, że przyjęte w projekcie planu rozwiązania nie będą tworzyć przeszkody dla osiągnięcia wyznaczonych celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych i

podziemnych. Rozwiązania regulujące gospodarkę wodno-ściekową należy uznać za skuteczne, możliwe do spełnienia i sprzyjające osiągnięciu wyznaczonych celów środowiskowych. Najkorzystniejszym przyjętym rozwiązaniem jest wyposażenie omawianego terenu w system kanalizacji i odprowadzanie zanieczyszczonych wód do oczyszczalni ścieków. Sposób odprowadzania i oczyszczania wód opadowych i roztopowych z powierzchni utwardzonych (w szczególności dróg) gwarantują ustalenia planu, jak również przepisy szczególne. Ma to istotne znaczenie dla zachowania jakości głównego zbiornika wód podziemnych.

Na terenie opracowania nie przewiduje się możliwości realizacji funkcji mogących w sposób szczególnie negatywny wpłynąć na jakość wód, np. składowisk odpadów. Nie sytuuje się również wielkich ferm hodowlanych, zakładów przemysłowych i innych przedsięwzięć o dużej szkodliwości dla wód. Zagrożeniem dla jakości zasobów wód podziemnych są miejsca składowania nawozów i środków ochrony roślin bez zabezpieczenia podłoża przed wsiąkaniem zanieczyszczeń do gruntu, a także nadmierne zużycie środków ochrony roślin i nawozów rolnictwie. Takie tereny nie będą lokalizowane na obszarze opracowania. Ponadto tego typu ustalenia uzależnione są od kultury rolnej i wykraczają poza zakres przedmiotowy analizowanego dokumentu.

Oddziaływanie na krajobraz, zabytki i dobra materialne

Krajobraz rozumiany jest jako postrzegana przez ludzi przestrzeń zawierająca elementy przyrodnicze lub wytwory cywilizacji, ukształtowana w wyniku działania czynników naturalnych lub działalności człowieka.

Realizacja ustaleń planu oznaczać będzie zmiany w krajobrazie. Przestrzeń terenów rolnych ulegnie przekształceniu w krajobraz aktywności gospodarczej. Pojawić się tu mogą obiekty przemysłowe i usługowe o dużej kubaturze. Będą to obiekty nawiązujące do innych terenów aktywności gospodarczej w mieście. Budynki mogą górować nad otoczeniem i być widoczne z dalszych odległości. Zmiany w przestrzeni będą duże i widoczne. Należy zauważyć, że teren opracowania znajduje się poza granicami obszarów wskazanych do ochrony ze względu na wyróżniający się krajobraz. Przekształcenia krajobrazu będą typowe dla przestrzeni zurbanizowanej i powinny być akceptowalne przez mieszkańców miasta.

W zakresie zachowania ładu przestrzennego istotne znaczenie mają ustalenia dotyczące ukształtowania zabudowy, sposobu rozmieszczenia obiektów w przestrzeni, a także wysokości budynków i obiektów budowlanych.

Ocenia się, że zmiany w krajobrazie nie powinny powodować negatywnych oddziaływań. Powiększanie arealu terenów zabudowanych związanych z rozwojem terenów aktywności gospodarczej jest powszechnie akceptowane i pożądane w obliczu wzrastających potrzeb rozwoju społeczno-gospodarczego miasta.

Na obszarze opracowania nie wyróżnia się układów urbanistycznych lub obiektów architektury godnych objęcia ochroną konserwatorską.

Oddziaływanie na ludzi

Dopuszczone w projekcie planu funkcje terenów w dużej mierze wykluczają możliwość realizacji inwestycji i obiektów mogących w sposób znacząco negatywny wpłynąć na środowisko życia i zdrowie mieszkańców.

Jakość środowiska i warunki zamieszkiwania na terenach przyległych nie powinny ulec niekorzystnym przekształceniom o charakterze znaczącym. W pewnym stopniu warunki zamieszkiwania może pogorszyć nadmierne emisja zanieczyszczeń atmosferycznych.

Rozpatrując oddziaływanie na ludzi należy poruszyć aspekt społecznych skutków realizacji projektu MPZP. Poszerzenie oferty inwestycyjnej w mieście przełoży się na wzrost zatrudnienia w sektorze przemysłowym i usługowym a w konsekwencji czego rozwój gospodarczy obszaru.

Opis oddziaływań o charakterze skumulowanym

Potencjalne oddziaływania skumulowane obejmują emisję hałasu oraz emisje zanieczyszczeń gazowych i pyłowych do atmosfery. Hałas powodowany będzie transportem samochodowym na drogach obsługujących ruch w kierunku obszarów przeznaczonych pod zainwestowanie. Wzrost ilości terenów zabudowanych na terenie miasta w przyszłości może powodować efekt kumulacji niekorzystnych presji na środowisko. Będą to oddziaływania o charakterze stałym.

4.2. Oddziaływanie planu miejscowego poza obszarem opracowania

Zagospodarowanie na badanym obszarze będzie powodować oddziaływanie na środowisko również poza ustalonymi granicami. Wprowadzenie nowych elementów zainwestowania wiąże się ze wzrostem zużycia energii elektrycznej. Sposób odprowadzania ścieków realizowany będzie zgodnie z polityką przyjętą przez władze miasta. Zaistniałe emisje przyczynią się do ogólnego stanu środowiska w otoczeniu poszczególnych obszarów (migracja zanieczyszczeń przez powietrze atmosferyczne). Uciążliwości związane ze wzrostem natężenia ruchu samochodowego będą odczuwalne na całej długości tras dojazdowych do obiektów umiejscowionych na przedmiotowym obszarze.

4.3. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Transgraniczne oddziaływanie na środowisko, o którym mowa w ustawie z dnia 3 października 2008 o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oceniane jest w aspekcie granic międzynarodowych. Projekt planu nie zawiera rozstrzygnięć, ani nie stwarza możliwości, w wyniku których mogłoby wystąpić transgraniczne oddziaływanie na środowisko. Zagospodarowanie obszaru nie będzie oddziaływać na środowisko terenów położonych poza granicami kraju.

4.4. Oddziaływanie na formy ochrony przyrody

Realizacja postanowień planu nie będzie wywierać oddziaływania na formy ochrony obszarowej, w tym obszary Natura 2000 położone poza obszarem gminy. Uznaje się, że skala i rodzaj oddziaływania na środowisko realizacji ustaleń MPZP nie zagraża jakości środowiska na terenach objętych ochroną. Planowane zagospodarowanie, ze względu na oddalenie od granic terenów chronionych, nie będzie wywierać negatywnego wpływu na warunki występowania siedlisk i gatunków zwierząt.

4.5. Kompleksowa ocena skutków wpływu ustaleń planu na środowisko

Opisane w tekście oddziaływanie na poszczególne komponenty środowiska, zgodnie z przyjętymi założeniami, przedstawiono poniżej w formie tabelarycznej (Tabela 2).

Funkcje powodujące przekształcenia w środowisku przyrodniczym i krajobrazie, skutkujące emisją hałasu, zanieczyszczeń do atmosfery i wód (Tabela 3)

Istniejące i planowane tereny zabudowane, a także tereny komunikacji będą miały zróżnicowany wpływ na środowisko. Ustalenia projektu planu w zakresie ochrony środowiska i wyposażenia terenów w infrastrukturę techniczną pozwolą na zminimalizowanie potencjalnych negatywnych oddziaływań na jakość wód i powietrze atmosferyczne. Rozwój wymienionych funkcji przyczyni się do zmniejszenia powierzchni biologicznie czynnej i utraty walorów produkcyjnych gleb. Funkcjonowanie nowych terenów wiąże się z większym poborem wody oraz odprowadzaniem ścieków i odpadów. Ustalenia planu przewidują minimalne udziały powierzchni biologicznie czynnej na działkach budowlanych, co stwarza możliwości w zakresie kształtowania terenów zieleni urządzonej. Spodziewać się będzie można nasadzeń ozdobnych gatunków drzew i

krzewów. Wprowadzenie zabudowy przyczyni się do nieznacznego przekształcenia morfologii terenu. Możliwa jest likwidacja zieleni kolidującej z planowanym zagospodarowaniem.

Tab. 3. Zróżnicowanie skutków oddziaływania na poszczególne elementy środowiska - istniejące i planowane tereny zabudowane, w tym elementy systemu komunikacyjnego.

Oddziaływanie na:	Oddziaływanie pod względem:						
	bezpośredniości	okresu trwania	częstotliwości	charakteru zmian	zasięgu	trwałości przekształceń	intensywności przekształceń
świat przyrody i bioróżnorodność	bezpośrednie i pośrednie	długoterminowe	stałe	negatywne	miejscowe i lokalne	nieodwracalne	zauważalne
gleby i powierzchnię terenu	bezpośrednie	długoterminowe i krótkoterminowe	stałe	negatywne	miejscowe	nieodwracalne	zauważalne
powietrze atmosferyczne	bezpośrednie i wtórne	długoterminowe i krótkoterminowe	stałe i chwilowe	negatywne	miejscowe i lokalne	możliwe do rewaloryzacji	zauważalne
klimat lokalny	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	bez znaczenia	miejscowe i lokalne	częściowo odwracalne	nieznaczące
klimat akustyczny	bezpośrednie	długoterminowe i krótkoterminowe	stałe	negatywne	miejscowe, lokalne	odwracalne	zauważalne
wody	pośrednie	długoterminowe	stałe	negatywne	miejscowe, lokalne i ponadlokalne	częściowo odwracalne	nieznaczące
krajobraz i zabytki	bezpośrednie i pośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne i negatywne	miejscowe	nieodwracalne	zauważalne
ludzi	bezpośrednie i pośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe i lokalne	częściowo odwracalne	zauważalne

5. Metody analizy realizacji postanowień projektu MPZP

Przewidywane metody analizy realizacji postanowień projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego pod kątem wpływu na środowisko mogą się odnosić do przestrzegania ustaleń dotyczących przeznaczenia terenu, ukształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu, ustaleń dotyczących wyposażenia w infrastrukturę techniczną, ochrony i kształtowania środowiska i ładu przestrzennego, ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków. Skutki realizacji planu podlegają badaniom w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Monitoring poszczególnych komponentów środowiska prowadzi Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Rzeszowie, Państwowy Instytut Geologiczny, starosta powiatu leżajskiego, zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska oraz ustawą Prawo wodne.

Zgodnie z art. 55 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko organ opracowujący dokument prowadzi monitoring skutków realizacji postanowień planu w zakresie oddziaływania na środowisko. Monitoring ten powinien być prowadzony w oparciu o wyniki badań przeprowadzonych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, a także innych badań wykonywanych w zależności od zapotrzebowania np. w przypadku pojawienia się skarg mieszkańców na uciążliwość prowadzonej działalności w oparciu o uchwalony plan. Analiza i ocena komponentów środowiska powinna odnosić się do obszaru objętego projektem planu.

Częstotliwość przeprowadzania analiz powinna być uwarunkowana częstotliwością badania aktualności kierunków polityki przestrzennej, zawartych w planach, programach i studiach oraz w aktach prawa miejscowego. Zgodnie z art. 32 ust. 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wyniki omawianych analiz powinny być przekazywane co najmniej raz w czasie trwania kadencji rady. Proponuje się zatem, aby analizy dotyczące ochrony środowiska były przeprowadzane również z taką częstotliwością.

6. Przedstawienie rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko

Zgodnie z art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, prognoza oddziaływania na środowisko zawiera rozwiązania mające na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu.

W celu ograniczenia lub eliminacji niekorzystnego wpływu na środowisko będącego efektem realizacji planu miejscowego należy uwzględnić:

- Na terenie opracowania należy dążyć do zachowania drzewostanów, zadrzewień i zakrzewień, a także wód powierzchniowych.
- W celu ograniczenia szkodliwej emisji hałasu, na etapie opracowywania planów miejscowych zaleca się lokalizować funkcje terenów w taki sposób, aby tereny na tereny wrażliwe (przede wszystkim zabudowa mieszkaniowa) znajdowały się jak najdalej od źródeł emisji. Korzystnym rozwiązaniem jest strefowanie zabudowy - oddzielenie emitorów od zabudowy chronionej obiektami neutralnymi np. terenami usług, wprowadzanie zieleni izolacyjnej lub budowa ekranów akustycznych wzdłuż najbardziej uciążliwych odcinków linii drogowych i kolejowych, a także terenów aktywności gospodarczej.
- Należy dążyć do stosowania do ogrzewania proekologicznych (w tym odnawialnych) źródeł energii, stosowanie urządzeń grzewczych o wysokiej sprawności i niskim stopniu emisji zanieczyszczeń.

Uznaje się, że pozostałe przyjęte w projekcie planu rozwiązania nie będą powodować negatywnych oddziaływań o charakterze znaczącym na środowisko oraz jakość życia i zdrowie mieszkańców gminy. Nie przedstawia się zatem dodatkowych rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko.

7. Przedstawienie rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie omawianego dokumentu

W zakresie rozwiązań alternatywnych należy rozważyć:

- zwiększenie udziału powierzchni terenów biologicznie czynnej na działkach budowlanych terenów planowanego zainwestowania,
- wprowadzenie zapisu chroniącego zadrzewienia i wody powierzchniowe,
- zmniejszenie zasięgu terenów przeznaczonych pod zabudowę w taki sposób, aby zachować drożność korytarza ekologicznego.

8. Informacje o celach ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym oraz powiązania z innymi dokumentami

Działania przewidziane w zmianie planu w zakresie ochrony środowiska przyrodniczego oraz skutków oddziaływania kierunków jego zagospodarowania mają charakter lokalny, jednak uwzględniają cele ochrony środowiska zawarte w dokumentach strategicznych opracowywanych na szczeblu krajowym i regionalnym oraz w dyrektywach Unii Europejskiej.

Do najważniejszych dokumentów na szczeblu międzynarodowym zaliczyć należy:

- Dyrektywa 98/83/UE z dnia 3 listopada 1998 r. w sprawie jakości wód przeznaczonych do spożycia przez ludzi,
- Dyrektywa Ramowej UE dotyczącej wody, przyjętej w 1997 r.,
- Dyrektywa 98/15/EC z 27 lutego 1998 r. dot. wprowadzania zanieczyszczeń do wód,
- Dyrektywa Ramowej w sprawie ogólnych zasad gospodarowania odpadami 75/442/EWG z 15 lipca 1975 r., Dyrektywy 9/31 WE w sprawie odpadów niebezpiecznych,
- Dyrektywa 43/92 EEC z 21 maja 1992 r. (z późn. zm.) w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory oraz Dyrektywy 79/409/EWG z 2 kwietnia 1979 r. o ochronie ptaków, będąca podstawą tworzenia Europejskiej Sieci Ekologicznej NATURA 2000.

Do dokumentów o randze krajowej należą m.in.:

- II Polityka ekologiczna państwa, która nawiązuje do priorytetowych kierunków działań określonych w VI Programie działań Unii Europejskiej w dziedzinie środowiska. Dokument ten wskazuje narzędzia ochrony środowiska, a także problemy związane ze współpracą międzynarodową ze szczególnym uwzględnieniem UE. Swoje cele i zakres działań wyznacza w trzech horyzontach czasowych: do roku 2002, do roku 2010 i do roku 2025.
- Krajowa strategia ochrony i umiarkowanego użytkowania różnorodności biologicznej wraz z

Programem działań mówi o zachowaniu całej rodzimej przyrody, bez względu na jej formę użytkowania oraz stopień jej przekształcenia lub zniszczenia.

Biorąc pod uwagę specyfikę omawianego dokumentu najistotniejsze cele wymienionych dokumentów odnoszą się do ochrony środowiska przyrodniczego i bioróżnorodności. Przeprowadzona w poprzednich rozdziałach analiza wykazała brak negatywnych oddziaływań o charakterze znaczącym na środowisko przyrodnicze obszaru i terenów do niego przyległych.

Wszelkie akty prawne oraz pośrednio dokumenty związane z polityką przestrzenną i polityką ekologiczną państwa są zgodne z przepisami prawa międzynarodowego oraz ratyfikowanymi umowami międzynarodowymi. W szczególności dostosowywane są również do prawa Unii Europejskiej i polityk przyjętych przez kraje wspólnoty. Poszczególne dyrektywy unijne (np. Dyrektywa Siedliskowa, Dyrektywa Ptasia, Dyrektywa Wodna) transponowane są do prawodawstwa polskiego i mają odzwierciedlenie w wiążących aktach prawnych.

9. Streszczenie

Przedmiotem planu jest przeznaczenie omawianego obszaru pod tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz usług. Stwarza się warunki właściwego wyposażenia terenu w systemy infrastruktury technicznej i drogowej. Definiuje się ustalenia w zakresie ochrony środowiska.

Istniejące i planowane tereny zabudowane, a także tereny komunikacji będą miały zróżnicowany wpływ na środowisko. Ustalenia projektu planu w zakresie ochrony środowiska i wyposażenia terenów w infrastrukturę techniczną pozwolą na zminimalizowanie potencjalnych negatywnych oddziaływań na jakość wód i powietrze atmosferyczne. Rozwój wymienionych funkcji przyczyni się do zmniejszenia powierzchni biologicznie czynnej i utraty walorów produkcyjnych gleb. Funkcjonowanie nowych terenów wiąże się z większym poborem wody oraz odprowadzaniem ścieków i odpadów. Ustalenia planu przewidują minimalne udziały powierzchni biologicznie czynnej na działkach budowlanych, co stwarza możliwości w zakresie kształtowania terenów zieleni urządzonej. Spodziewać się będzie można nasadzeń ozdobnych gatunków drzew i krzewów. Wprowadzenie zabudowy przyczyni się do nieznacznego przekształcenia morfologii terenu. Możliwa jest likwidacja zieleni kolidującej z planowanym zagospodarowaniem.

Projekt planu został sporządzony zgodnie z przepisami dotyczącymi ochrony środowiska. Jego realizacja podyktowana jest potrzebą zwiększenia oferty terenów zabudowy komercyjnej w mieście Łańcut.

10. Spis literatury

- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Łańcuta.
- Prognoza oddziaływania na środowisko ustaleń II - giej częściowej zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Łańcut, G. Synowiec, Wrocław 2016.
- Studium przyrodnicze dla miasta Łańcuta, E. Nowak, Zakład Fizjografii i Geologii Inżynierskiej, Rzeszów 1999 r.
- Opinia geotechniczna dla planowanego uzbrojenia terenów inwestycyjnych, położonych w rejonie ul. Polnej w Łańcut, Sebastian Jarosz GEOSERWIS, Kraków 2017.
- Informację o stanie środowiska w województwie podkarpackim, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Rzeszowie.
- Roczna ocena jakości powietrza w województwie podkarpackim, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Regionalny Wydział Ochrony Środowiska w Rzeszowie 2020 r.
- Mapa stanu jednolitych części wód podziemnych (JCWPd) wg podziału na 161 obszarów zamieszczona na portalu Generalnego Inspektoratu Ochrony Środowiska <http://mjwp.gios.gov.pl/mapa/>.
- Mapy geologiczne zamieszczone w serwisie Państwowego Instytutu Geologicznego Instytutu Badawczego <http://geologia.pgi.gov.pl>.
- Mapa sozologiczna, mapa hydrologiczna, mapa topograficzna oraz ortofotomapa udostępnione na stronie internetowej <http://maps.geoportal.gov.pl>.

OŚWIADCZENIE

Oświadczam, że posiadam uprawnienia do sporządzania prognoz oddziaływania na środowisko (wykształcenie kierunkowe, ponad 5-letnie doświadczenie w sporządzaniu prognoz), zgodnie z wymogami art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Rafał Odachowski

OŚWIADCZENIE*

Rafał Odachowski

Imię i Nazwisko

Wrocław, 13.04.2021 r.

miejsowość, data

Oświadczam, jako

autor/ -ka

kierujący/ -ca zespołem autorów

dokumentu: prognoza oddziaływania na środowisko

raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko

raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko (ponowna ooś)

raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na obszar Natura 2000

pn **PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO** ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego przy ul. Polnej w Łańcucie

ukończyłem/ -łam

studia pierwszego stopnia

studia drugiego stopnia

jednolite studia magisterskie

na kierunku związanym z kształceniem w obszarze:

nauk ścisłych z dziedzin nauk chemicznych

nauk przyrodniczych z dziedzin nauk biologicznych lub nauk o Ziemi

nauk technicznych z dziedzin nauk technicznych dyscyplin: biotechnologia, górnictwo i geologia inżynierska, inżynieria środowiska

nauk rolniczych, leśnych, weterynaryjnych z dziedzin nauk rolniczych, nauk leśnych

lub

ukończyłem/ -łam

studia pierwszego stopnia

studia drugiego stopnia

jednolite studia magisterskie

posiadam minimum 5-letnie doświadczenie w pracach w zespołach przygotowujących raporty o oddziaływaniu na środowisko lub prognozy o oddziaływaniu na środowisko

brałam/ -em udział w przygotowaniu minimum 5 raportów o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko lub prognoz o oddziaływaniu na środowisko

Jednocześnie jestem świadomy/ -ma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Podpis (czytelny) oświadczającego

* Oświadczenie opracowane na podstawie art. 74a ustawy dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r., poz. 353 ze zm.).